

Valtuustoaloite Oppiraportti Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toiminnasta

Kunnanvaltuusto 23.10.2023 § 88

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 23.10.2023:

”Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymää koskeva perussopimus allekirjoitettiin kesäkuussa 2017. Sen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka eri lakien mukaan ovat jäsenkuntien järjestämismääräyksillä.

Syyskuussa 2017 hyväksytyllä palvelujen järjestämisen- ja tuottamissopimuksella täsmennettiin palvelujen tuottamista ja järjestämistä koskevat yleiset periaatteet ja peruseriaatteet ensimmäisen toimintavuoden jälkeen (luku 5.3). Niiden mukaan kuntayhtymälle vahvistetaan vuoden 2018 aikana palvelustrategia, jonka sisältö täsmennettiin kahdeksalla luetelmaviivalla.

Valitettavasti tämä palvelustrategia ei koskaan valmistunut. Vuonna 2019 ja sen jälkeen on toki laadittu koko joukko suppeampia strategioita, mutta ei sellaista kokonaisvaltaista palvelustrategiaa, joka mainitussa sopimuksessa luvattiin tehdä jo 2018. Vielä tätä kirjoitettaessa monet palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat periaatteet ovat joko täysin tai ainakin osittain epäselvät.

Miten näin pääsi käymään? Voidaanko palvelustrategian valmistelun sivuuttamista pitää mainittujen perussopimusten mukaisena toimintana? Ja missä määrin sopimusten muut kohdat ovat Mäntsälän mielestä toteutuneet?

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä keskustelu Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymästä ei voi jäädä tähän. Me allekirjoittaneet olemme sitä mieltä, että kunnan on laadittava Keusote-kaudestaan oppiraportti plussineen ja miinuksineen.

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja muut allekirjoittajat:”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 222

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää aloitteen hallintopalveluille valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Hallintopalvelujen vastaus aloitteeseen

Hyvinvointialueet ovat vastanneet sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista vuoden 2023 vuoden alusta lukien. Keski-Uudellamaalla sotepalvelujen tuotanto siirtyi kuntayhtymälle vuoden 2019 alusta. Kuntayhtymän vuosittaista toimintaa ja taloutta on arvioitu normaaliin tapaan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksissä. Omistajaohjausroolia on toteuttanut kunnanhallitus. Keusoten aikana kuntalaispalautteen määrä on ollut runsasta ja mm. kuntalaiskyselyissä on noussut esiin palveluhaasteita. Jälkikäteisarvioinnin teko oppiraporttina on haasteellista tiedon pirstaleisuuden ja jo kuluneen ajan vuoksi. Kuntayhtymän arviointi saattaisi olla esimerkiksi hyvä lopputyön aihe opiskelijalle ja siitä voisi hyötyä myös nykyinen hyvinvointialue. Keusoten aikaisen tarkastuslautakunnan materiaali sinänsä on julkista ja niitä arviointia jokaisen on mahdollista hyödyntää.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos arvioi vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä valtakunnallisesti, yhteistyöalueittain ja hyvinvointialueittain. Arvioitaviin alueisiin kuuluu 21 hyvinvointialuetta, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä. (THL kotisivut).

THL:n arviointi perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, 30).

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö hyödyntävät THL:n asiantuntija-arvioita sote-järjestämislain mukaisissa neuvotteluissa, joita ne käyvät hyvinvointialueiden kanssa vuosittain. Asiantuntija-arvioita voi hyödyntää myös sosiaali- ja terveydenhuollon yleisessä ohjauksessa sekä hyvinvointialueiden oman toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Vuotta 2023 ja osin vuotta 2024 tarkastelevat asiantuntija-arviot julkaistaan tiistaina 29.10. THL peilaa asiantuntija-arvioissa alueiden muutosohjelmien ja niiden sisältämien toimenpiteiden etenemistä suhteessa kansallisiin tavoitteisiin ja hyvinvointialueille annettuihin toimenpidesuosituksiin. Asiantuntija-arvioiden painopisteenä on arvioida muutosohjelmien sisältämien toimien vaikutuksia hyvinvointialueiden toimintaan ja talouteen. Lisäksi THL on sisällyttänyt vuoden 2024 arvioinnin erityisteemaksi ikääntyneiden palvelut.

Valtakunnallinen asiantuntija-arvio ja hyvinvointialueittaiset asiantuntija-arviot julkaistiin edellisen kerran lokakuussa 2023. Asiantuntija-arvioissa tarkasteltiin hyvinvointialueiden järjestämistehtävän käynnistymisvaihetta ja uudistusten etenemistä. Arvioinnissa hyödynnetyt tiedot olivat pääosin vuosilta 2022 ja 2023. Lisäksi THL julkaisi marraskuussa 2023 ensimmäistä kertaa yhteistyöalueittaisen asiantuntija-arvion.

Valtakunnallinen asiantuntija-arvio löytyy thl.fi - sivustolta.

Hyvinvointialueittaiset asiantuntija-arviot

[Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella: Alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2023 \(julkari.fi\).](#)

Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa esittelytekstin mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Aloitteen käsittely saatetaan valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.